

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<https://www.valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/973>

Jautājums	<i>Vai zinātnieks pēta vai pētī ezerus?</i>
Atbilde	<p>Abas formas ir pareizas: <i>zinātnieks pēta vai pētī ezerus.</i></p> <p>Vairākiem darbības vārdiem tagadnē ir iespējamās paralēlformas: tie lokāmi gan pēc otrās, gan pēc trešās konjugācijas parauga. Tādi ir darbības vārdi <i>balēt, bālēt, cienīt, mērit, pelēt, pētīt, rūsēt, sargāt, šķirstīt, svētīt, vēlēt*</i>, <i>veltīt, vēstīt, vētīt.</i></p> <p>Locīšanā ieteicams izvairīties no jauktām paradigmām (<i>es bālu</i> un <i>es bālēju, es vēstu</i> un <i>es vēstīju, es pētu</i> un <i>es pētīju</i> u.tml.).</p> <p>*Darbības vārds <i>vēlēt</i> atkarībā no locīšanas paradigmas tiek lietots ar atšķirīgu nozīmi: <i>es vēlēju, tu vēlē, viņš vēlē</i> lieto ar nozīmi 'piedalīties vēlēšanās', savukārt <i>es vēlu, tu vēli, viņš vēl</i> – ar nozīmi 'teikt, sacīt, lai (kas) būtu, realizētos'.</p>
Avoti	<p>Paegle, Dz. <i>Latviešu literārās valodas morfoloģija</i>. I daļa. Rīga : Zinātne, 2003, 111.–113. lpp.</p> <p>Kalnača, A. Darbības vārds (verbs). <i>Latviešu valodas gramatika</i>. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2015, 550. lpp.</p>

